

● اصول کلی درمان سنگ کلیه:

- هنگام ادرار کردن از کاغذ صافی یا گاز استفاده کنید تا دفع سنگ مشخص شود یا داخل ظرف شیشه‌ای ادرار کرده وجود سنگ را بررسی کرده و در صورت وجود آن را جدا کرده و برای مشخص شدن ترکیب سنگ آن را نزد پزشک ببرید.
- بررسی‌های تشخیصی سنگ کلیه ممکن است شامل آزمایش کامل ادرار و کشت ادرار، عکس شکم، سونوگرافی کلیه، سی تی اسکن و اروگرافی وریدی (روشی برای بررسی کلیه‌ها و مجاری ادراری با تزریق یک داروی قابل شناسایی توسط اشعه ایکس به داخل جریان خون)
- در صورت وجود سنگ کوچک منفرد بدون عارضه انسداد و عفونت ممکن است به درمان خاصی نیاز نباشد.
- در مورد سنگ‌های بزرگ‌تری که خود به خود دفع نشده و باعث ایجاد عوارض، عفونت یا درد شدید شده‌اند اقدامات درمانی به منظور حذف آن‌ها لازم است. روش‌های مختلف در این زمینه عبارتند از:
- حل کردن سنگ به طریق شیمیایی، درآوردن سنگ با اندوسکوپ، خارج کردن سنگی از طریق پوست، سنگ شکنی با کمک امواج ماوراء صوت و به ندرت جراحی باز. سایر رویکردهای درمانی جدید نیز در دست بررسی است

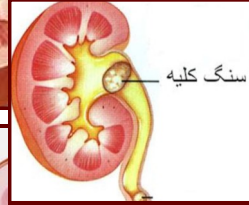
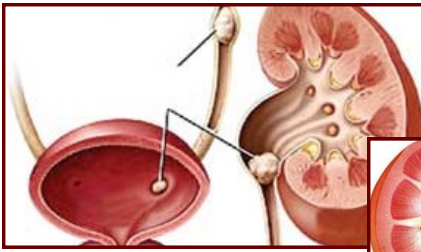
● رژیم غذایی در افراد مبتلا به سنگ کلیه:

- اگر نوع سنگ کلیه از نوع کلسیمی یا فسفوری باشد از مصرف فراورده‌های لبنی شکلات و نارگیل خودداری کنید.
- اگر نوع سنگ کلسیم فسفات باشد، رژیم غذایی حاوی اسیدها به اسیدی نگه داشتن مختصر ادرار کمک می‌کند.
- در مورد همه انواع سنگ‌های کلیه نوشیدن روزانه حداقل ۳ لیوان مایعات (و بیشتر از همه آب خالص) ضروری است.
- رژیم غذایی کم چرب و پر فیبر نیز توصیه می‌گردد

● در این شرایط به پزشک خود مراجعه کنید:

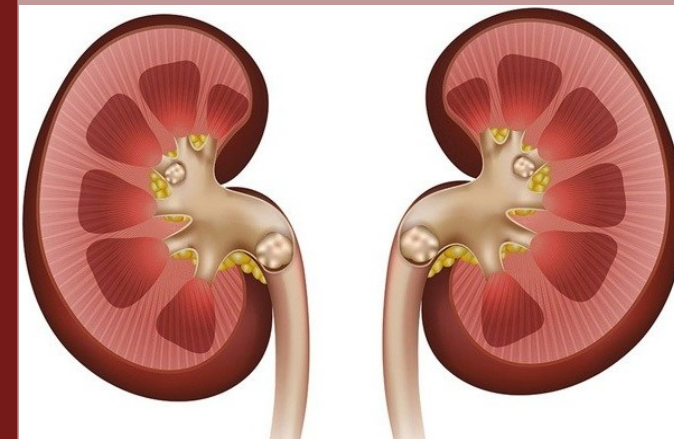
- شما یا یکی از اعضای خانواده تان دارای علائم سنگ کلیه باشید.
- افزایش درجه حرارت تا ۳۸/۳ درجه سانتی‌گراد
- بروز علائم عفونت کلسیم (سوزش و ناراحتی هنگام ادرار کردن یا احساس مکرر نیاز فوری به ادرار کردن)
- اگر دچار علائم جدید و غیر قابل توجه شده‌اید.
- داروهای تجویزی ممکن است با عوارض جانبی همراه باشند.

دانشگاه علوم پزشکی و
خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل

بیمارستان امام خمینی (ره) پارس آباد

سنگ کلیه

تهیه کنندگان :

حمیرا ساده دل - لاله تیموری (کارشناس پرستاری)
بازبینی: دی ماه ۱۴۰۰/احد آموزش سلامت
تایید کننده: دکتر صادق جعفرپور متخصص طب اورژانس

منابع :

کلیه و مجاری ادراری - برونر سوارث - سایت‌های پزشکی

سنگ کلیه ذرات کوچک و سختی است که در یک یا هر دو کلیه تشکیل شده و گاهی به داخل حالب‌ها (لوله‌های عضلانی باریکی که ادرار را از کلیه‌ها به مثانه منتقل می‌کنند) انتقال می‌یابند.

سنگ‌های کلیه از یک دانه شن تا حدود یک توپ گلف متغیر بوده و ممکن است منفرد یا متعدد باشد. سنگ کلیه معمولاً بزرگسالان بالای ۳۰ سال از هر دو جنس را مبتلا می‌سازد ولی در مردان شایع‌تر است.

علائم شایع:

دوره‌های درد شدید و پیچشی (متناوب) به فاصله هر چند دقیقه. درد معمولاً ابتدا در ناحیه پشت، درست پایین دنده‌ها، ظاهر می‌گردد. در طی چند ساعت یا چند روز، ناحیه درد از مسیر حرکتی سنگ از حالب به طرف کشاله ران پیروی می‌کند و با دفع سنگ درد متوقف می‌گردد. یکی دیگر از علائم سنگ کلیه تهوع مکرر است.

علل ایجاد سنگ کلیه:

- دفع مقادیر بیش از حد کلسیم از ادرار در اثر اختلال غده پاراتیروئید (که تنظیم متابولیسم کلسیم را به عهده دارد) یا در اثر مصرف بیش از حد کلسیم و ویتامین د
- نفرس (در مورد سنگ‌های اسیداوریکی)
- انسداد ادراری به هر دلیل
- کاهش حجم ادرار ناشی از بی‌آبی یا آب و هوای گرم و خشک
- رژیم غذایی نامناسب (مصرف بیش از حد کلسیم)
- سابقه خانوادگی سنگ کلیه
- پرکاری پاراتیروئید
- در بستر افتادن طولانی مدت به هر دلیل
- مصرف الکل

